

מה זה מלאך

1. של"ה, תולדות אדם, בית הבחירה, אות רצוי

הוא יתברך והוא את כולם (ה מלאכים) ומחייב הוא יתברך אותם, אדם לא כן, לא היו במציאות. וקודם שהוא המציאם הוא ידעם, כי הוא ממציאם וידיעתו היא גזירותו, גור וامر מצוה – ויהי. וכי אין מאמין כן, ומفرد ונוטן לאיזה דבר עצמו, חס ושלום, עשה שתי רשותות.

1א. רמב"ן על שמות פרק ב פסק ג

הראשונים נחלו לעבוד את המלאכים... ואלה הם הנקראים בתורה ובכתובים כלם 'אליהם אחרים', 'אליה העמים', כי המלאכים נקראים אליהם וע"פ שהיה העובדים מודים שהכח הגדול והיכולת הגמורה לאל עליון.

2. ספר מורה נבוכים - חלק ב פרק 1
שאפילו חלקו הממציאות, עד ברירת האברים מבורי החיים כפי מה שהם – כל זה באמצעות מלאכים – כי הכוחות כולם מלאכים. כבר בארו היחכמים זיל' למי שהוא 'חכם', כי כל כח מן הכוחות הגוף – 'מלאך', כל שכן הכוחות המפוזרות בעולם, ושכל כח יש לו פעולה אחת מיוחדת ולא יהיה לו שתי פעולות. ב'באשית רביה': "תני: אין מלאך אחד עושה שתי שליחויות, ואין שני מלאכים עושים שליחות אחת" – וזהו עניין כל הכוחות. ומה שיחסק אצלם היה הכוחות האישיות הטבעיות והנפשניות נקראות מלאכים – אמרם במקומות רבים...

2א. שיחות הרב צבי הוזה על התורה /וישלח /צדקה ב - תשלי"ד

כל כוחות הטבע הם מלאכים. בוגר פסחים (קית א) מזכיר שקיים וחורף הם מלאכים. גם הכוחות החומריים והגשמיים האלה, הם מלאכים. מכאן שהכל מלאכים. כל כוחות הנבראים, כל כוחות התגלות הבורא בנבראים הם מלאכים. יש להתרגל להבין זאת בשכל ובאמונה, ולא בפשטות... יש מילוני מלאכים: כוחות ארציים וכוחות שמיימיים, כוחות פיסיקליים וכוחות פסיכולוגיים של האדם, וכחנה וכהנה.

3. תלמוד ירושלמי מסכת ראש השנה דף ו'

רש"ל אמר אף שמות המלאכים עלו בידן מבבל. בראשונה ויעף אליו אחד מן השרפאים שרפים עומדים ממעל לו מיכון והילך והאיש גבריאל כי אם מיכאל שרכם.

3א. רבינו בחיה על בראשית פרק לב פסק כת

(כת) למה זה ה שאלה לשם – אין לנו שם קבוע כי שמותינו משתנים לפי השליחות:

4. ספר מורה נבוכים - חלק ב פרק מא

...ודע כי כל מי שבא בו כתוב שדבר עמו 'מלאך' או באחו דבר מהala – שזה לא יהיה בשום פנים אלא ב'חלום' או ב'נבואה':

4א. רמב"ם יד החזקה - הלכות יסודי התורה פרק ב

זה שהנביאים אומרים שראו המלאך אש ובעל כנפים הכל במראה הנבואה ודרך חידה לומר שאנו גוף ואני כבד כגוףות הבדיקה כמו שנאמר כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא ואני אש אלא משל וכמו שנאמר עשה מלאכי רוחות:

5. רמב"ן על במדבר פרק כב פסק כ

(כג) ותראו האתנון את מלאך ה' – מלאכי השם השכלים הנבדלים לא יראו לחוש העינים, כי אין גוף נתפש במראה, וכאשר יראו לנביאים או לאנשי הרוח הקודש הבודד כדין אל ישיגו אותם במראות הנפש המשכלה, כאשר תגעו לעמלת הנבואה או למדרגה שתחתיה, אבל שיושגו לעניין הבהמה אי אפשר. על כן תוכל לפרש "ויתראו האתנון", כי הרגישה בדבר מפheid אותה מלעbor והוא המלאך אשר יצא לשטן, עניין ולב ראה הרבה חכמה ודעת (קהלת א טז), שיאמר על ההשגה, לא על הראות...

6. רמב"ן על בראשית פרק יח פסק א

אבל במקום אשר יזכיר המלאכים בשם "אנשיים" concerning הפרשה הזאת ופרש ליט, וכן ויאבק איש עמו (להלן לב כה), וכן וימצאחו איש (שם לו טו), על דעת רבותינו (תנומה ושב ב) הוא כבוד נברא במאדים, יקרה אצל היודעים "מלבוש", יושג לענייןبشر בוצי הנפשות כחסידים ובני הנביאים ולא אוכל לפרש.

7. רמב"ן על שמות פרק יד פסק יט

"מלאך האלים החולק לפני מחנה ישראל" רמן לבית דין של הקב"ה, שנקרה מדת הדין "מלאך" במקומות מן הכתוב.

8. ספר מאור עיניים - פרשת ויצא

גם בשעת לימוד שמתקשה על איזה דבר קודם שיבוא לו הדעת נכנס בו כמו בשורה שמרגש במוחו שנכנס בו נקודה אחד וזחו נקרה בחינת אליהו ואחר כך ומלאה הארץ דעה שנתרחבה דעתו ונتمלה חיים.

8א. ספר מאור עיניים - פרשת ויצא

ולכן כמשמעותו להגדיר איזה בשורה טובה מתחזק כל אחד ואחד לרוץ ולהגיד כי נשפטו מרגשת בחינת אליהו ורוצה להכניתו בתוכו אף שאינו בני אדם מרגישין בזו מכל מקום מזליה חי ואם היה לו דעת היה יכול להתחיל לעובד את ה' בחינת אליהו שנתלבשה בו אז וילך בה מדרישה למדrigה גדולה וגם איש שנתבש בשורה נכנס בו הניצוץ אליהו בקרבו ונתרחבה דעתו גם כן יוכל לדבק בנקל אל הבורא יתברך חלק הנקרה רגלו גם כן ונקרה אז בא יום ה' הגדול שהכניס בסבב זו את ה' בתוכו :

8ב. ספר קול שמחה - פרשת וירא

וניל' דהמדרש בא לנו לחדר. דהנה בכל מקום שהאחד מבשר בשורה טובה, אזי בודאי יש באדם הזה בחינת אליהו בעת הזאת, כיידע למביבים. ונמצא כאן היה בשורה טובה לשינויים.

9. רמב"ן על בראשית פרק יח פסק א

והנה לדבריו לא לשא שרה עוגות, ולא עשה אברהム בן בקר, וגם לא צחקה שרה, רק הכל מראה, ואם כן בא החלום הזה ברוב עניין חחלומות השקר, כי מוה תועלת להראות לו כל זה :
וכן אמר (שם) בענין "ויאבק איש עמו" (להלן לב כה) שהכל מראה הנבואה – ולא ידעתו מה היה צולע על ירכו בהקץ, ולמה אמר (להלן לב לא) כי ראייתי אליהם פנים אל פנים ותנצל נפשי, כי הנביאים לא יפיחדו שימוטו מפני מראות הנבואה וכבר ראה מראה גדולה ונכבד מזאת, כי גם את השם הנכבד ראה פעמים רבות במראה הנבואה (עיין להלן כח גג),